

Megjelent 1911. évi február hó 22-én.

MAGY.

KIR.

SZABADALMI

HIVATAL

SZABADALMI LEIRÁS

51215. szám.

V/h. OSZTÁLY.

Önműködő oldalstabilizáló berendezés sárkányröpülőgépekhez.

MAREK JÓZSEF ÉS TEMESVÁRY SÁNDOR MŰEGYETEMI
HALGATÓK BUDAPESTEN.

A bejelentés napja 1910 május hó 7-ike

Találmányunk tárgya oly berendezés sárkányröpülőgépeknél, melynek segélyével az oldalstabilizálásra ma legjobbnak följismert, de csupán a vezető személyes közbelépése által működtethető fölületeltorzítás azonnal és teljesen önműködően megy végbe, mikor a szárnyak (tartófölületek) egyensúlyi helyzetükből kitérnek. Evvel a röpülőgép biztonsága lényegesen fokozódik, mert az ebből a szempontból annyira fontos oldalstabilizálás nem függ többé a vezető személyes ügyességétől és lélekjelenlététől.

Ebből a célból a szabad végeiken rugalmas és egymással mereven kapcsolt szárnyak (tartófölületek) közös, a röpülőgép vázának függélyes középsíkjában elrendezett tengelyen oldalirányban forgathatóan vannak ágyazva, a szárnyak külső végeinek alsó fölületei pedig a röpülőgép vázának valamely, a szárnytengely fölött fekvő fix pontjával a szárnyak merev részeinek alsó fölületén alkalmazott támasztékain elrendezett görgők fölött vezetett kötelek vagy hasonló tagok segélyével akként vannak összekötve, hogy eme kötelek a szárnyak alsó fölülete alatt egy-egy tört vonalat alkossanak. Evvel azt érzük el, hogy mikor a szárnyak oldalirányban elfordul-

nak, a lefelé mozgó szárny kötele megfeszül, a másiké pedig meglazul. Ennek következtében a lefelé menő szárny rugalmas vége kényszermozgásszerűen lefelé eltorzul, míg a másik szárnyat a légnyomás torzítja el fölfelé annyira, amennyire a megfeszített kötélt csak megengedi, minthogy pedig a mélyebben fekvő szárnyra ennek következtében nagyobb fölhajtó erő hat, mint a magasabban fekvő szárnyra, a szárnyaknak természetesen ismét a nyugalmi helyzetükbe kell visszatérniök. Ez a mozgás a szárnyak minden elfordulásánál ismétlődik, tehát a röpülőgép önműködő oldalstabilizálása megy végbe.

A csatolt rajzon ez az önműködő oldalstabilizáló berendezés sárkányröpülőgépnél alkalmazva, a teljesen kihúzott vonalakkal az egyensúlyi állapotban, pontvonalasan kihúzva elforgatott állapotában sematikusan van ábrázolva.

Eme rajzon (a) a röpülőgép váza és (b) az egymással mereven kapcsolt (c, c1) szárnyaknak a röpülőgép vázának hosszanti középsíkjában fekvő tengelye. A szárnyaknak vékonyabban rajzolt (d, d1) végrészei képezik ezeknek rugalmas részeit, míg a szárnyak merev részeinek alsó fölületein

NYOMDAHIBA

lefelé irányult (e) támasztékok vannak szerelve és ezek szabad végeibe (f) görgők vannak ágyazva. Az (a) röplőgépváznak a (b) forgástengely fölött fekvő (g) pontjához az (e) támasztékok (f) görgői fölött vezetett és a rugalmas (d, dl) szárnyrészekkel kapcsolt (h, hl) kötelek vannak megerősítve.

A berendezés működési módja az oldalirányban elfordult szárnyakat pontvonalasan ábrázoló vázlatból könnyen érthető. A (c) szárny lefelé forgott és evvel a (h) kötél (i) támadási pontja a szárny (d) végén az (a) röplőgépváz (g) pontjától távolódott. A (h) kötél ennek következtében megfeszült és a rugalmas (d) szárnyvéget lefelé húzta. A fölfelé fordult (cl) szárnyánál az (il) támadási pont a (g) ponthoz közeledett, a (hl) kötél pedig meglazult és a rugalmas (dl) szárnyvég a szélnyomás hatása alatt annyira fölfelé görbült, amennyire ezt a (hl) kötél csak megengedi. Ha a szárnyak az ellenkező irányban fordulnak el, az eltorzulás is az ellenkező

irányban megy végbe, tehát a berendezés a szárnyakat önműködően az egyensúlyi helyzetben tartani és a röplőgépet stabilizálni törekszik.

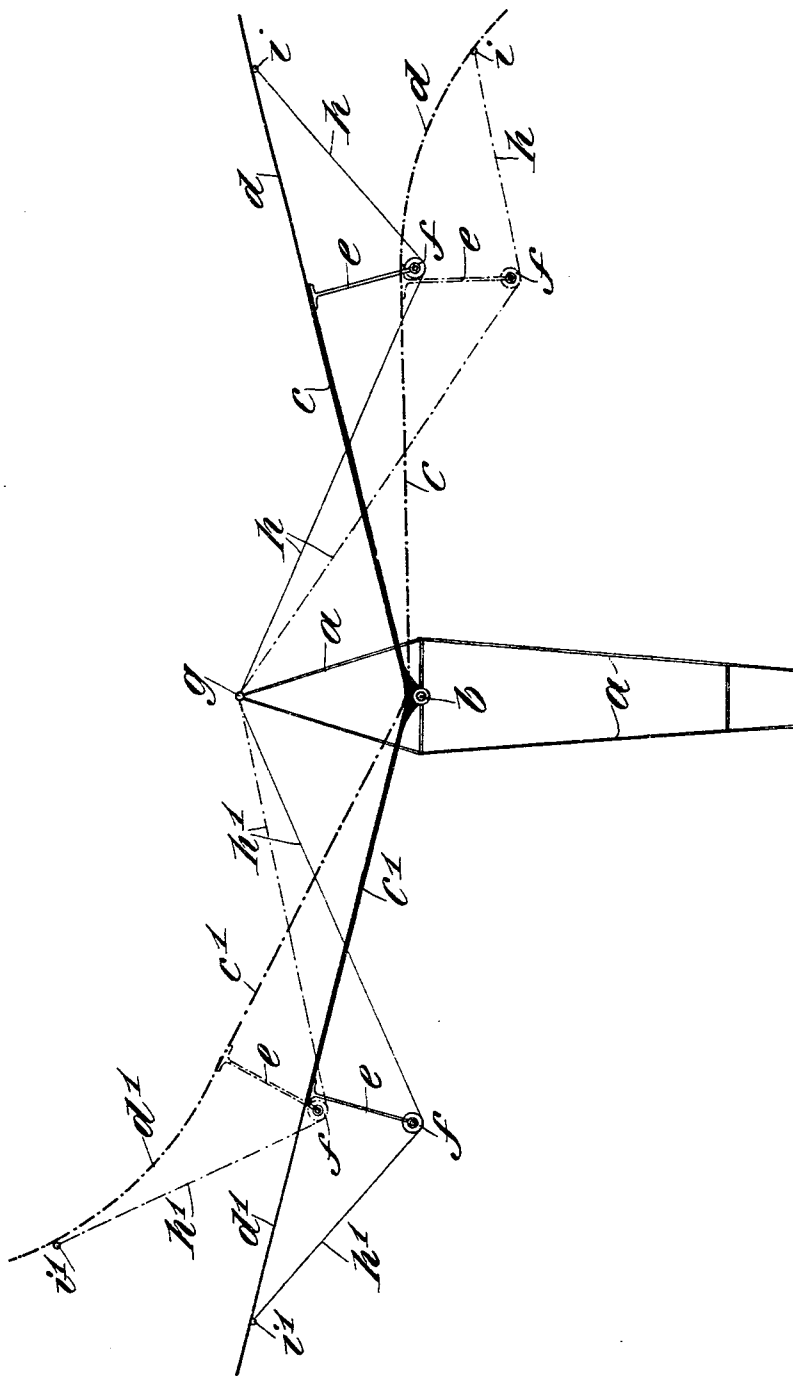
SZABADALMI IGÉNY.

Önműködő oldalstabilizáló berendezés sárkányröplőgépekhez, melyeknek egymással mereven kapcsolt, rugalmas végű szárnyaik (tartófelületeik) vannak, azáltal jellemezve, hogy az egymással mereven kapcsolt szárnyak a röplőgép vázának függélyes hosszanti középsíkjába eső tengely körül oldalirányban forgathatóan vannak ágyazva és a rugalmas szárnyrészek külső végeinek alsó felületei a merev szárnyrészek alsó felületein elrendezett, lefelé irányult támasztékok külső végein vezetett kötelek stb. segítségével a röplőgép vázának a szárnyak forgástengelyei fölött fekvő fix pontjával vannak összekötve, hogy a szárnyak rugalmas végei a szárnyak elfordulásánál önműködően eltorzuljanak.

(1 rajzlap melléklettel.)

Önműködő oldalstabilizáló berendezés sárkányrepülőgépekhez.

MAREK JÓZSEF ÉS TEMESVÁRY SÁNDOR MŰEGYETEMI
HALLGATÓK BUDAPESTEN.

Fotolitogr. Klösz Gy. és fia Budapest.

Pálffy nyomda Budapest.